



Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2021/90 van oktober 2021

(zie datum ondertekening)

over

| | |
|----------|---|
| tekst | ontwerp van besluit |
| van | van de Vlaamse Regering |
| | tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen en |
| titel | van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2014 tot het verlenen van hectaresteen voor de biologische productiemethode met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020 |
| roepnaam | (besluit voedselkwaliteitsregelingen en plattelandsontwikkeling) |
| datum | zoals principieel goedgekeurd op 18 juni en 3 september 2021 |

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van 14 oktober 2021 van Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, ontvangen door de VTC op 14 oktober 2021;

Brengt op het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse Minister voor Landbouw (hierna “de Aanvrager”) verzocht bij brief van 14 oktober 2021 om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna “VTC”) over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen en van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2014 tot het verlenen van hectaresteu voor de biologische productiemethode met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020* (hierna “het Ontwerp”), meer bepaald de artikelen 5 en 8.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Op 18 juni 2021 werd het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de biologische productie en etikettering van biologische producten een eerste keer principieel goedgekeurd en op 3 september 2021 een tweede keer.
4. Het Ontwerp beoogt de verwijzingen naar dat nieuwe besluit in de volgende besluiten te actualiseren:
 - het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen;
 - het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juli 2014 tot het verlenen van hectaresteu voor de biologische productiemethode met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020.
5. Daarnaast beoogt het Ontwerp in het besluit van 9 september 2011 *tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen* een aantal wijzigingen aan te brengen. De wijzigingen betreffen hoofdzakelijk afstemming op de terminologie van het nieuwe besluit van de Vlaamse Regering over de biologische productie en de etikettering van biologische producten en een aantal verduidelijkingen.
6. De Vlaamse Toezichtcommissie gaf al advies over het ontwerp van besluit de Vlaamse Regering *over de biologische productie en de etikettering van biologische producten* en over het ontwerp van ministerieel besluit van de Vlaamse minister van landbouw *tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van (datum) over de biologische productie en de etikettering van biologische producten* op 20 juli 2021¹.
7. In de volgende bepalingen van het Ontwerp is er sprake van persoonsgegevens:

“Art. 5. In artikel 5 van hetzelfde besluit (besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen), gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 en 22 mei 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “steunaanvraag en betalingsaanvraag” vervangen door het woord “aanvraag”;

2° het tweede en het derde lid worden vervangen door wat volgt:

“In de verzamelaanvraag verklaart de landbouwer op erewoord dat hij voldoet aan de voorwaarden, vermeld in verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de

¹ https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2021_55_56_%20advies.pdf

toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun in de landbouwsector.

De steun voor een bepaald kalenderjaar wordt berekend op basis van de door het controleorgaan aan de landbouwer gefactureerde vergoeding, vermeld in artikel 69 van het besluit van (datum), voor het kalenderjaar in kwestie, uitgezonderd het bedrag van de kosten voor verscherpte controle en de kosten voor gemengde activiteit, tenzij de landbouwer voor 31 oktober van het kalenderjaar in kwestie een ander bedrag meldt aan de bevoegde entiteit. Die factuur vermeldt de kosten voor verscherpte controle en gemengde activiteit apart. Als dat bedrag lager is dan het bedrag van het vaste gedeelte van de jaarlijkse controlekosten voor landbouwproductie, wordt de steun verminderd tot dat bedrag”.

“Art. 8. In hetzelfde besluit, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 22 februari 2013, 25 april 2014, 19 december 2014 en 22 mei 2015, wordt een hoofdstuk 4/1, dat bestaat uit artikel 22/1, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 4/1. Gegevensverwerking

Art. 22/1. De bevoegde entiteit is verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, punt 7, van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).”.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC stelt vast dat de personen van wie persoonsgegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn:
- landbouwers die een aanvraag indienen voor een subsidie.

Aangezien de landbouwer wordt geïdentificeerd aan de hand van onder meer het landbouwnummer, moeten de gevraagde gegevens beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 4, AVG. De gevraagde gegevens zullen niet altijd persoonsgegevens in de zin van artikel 4, AVG betreffen daar zij soms louter informatie over rechtspersonen zullen bevatten. Er kan echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen, waardoor zij als persoonsgegevens dienen te worden gekwalificeerd.

9. Het gaat dus om de verwerking van persoonsgegevens, onder meer identificatie- en contactgegevens (zie infra), en de VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

10. De wettelijke basis van het besluit van de Vlaamse Regering tot het verlenen van steun voor deelname aan Europees erkende voedselkwaliteitsregelingen van 9 september 2011 is volgens de aanhef:
- de Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad van 20 september 2005 inzake steun voor plattelandontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (ELFPO), het laatst gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 473/2009 van de Raad van 25 mei 2009;
 - de Verordening (EG) nr. 1974/2006 van de Commissie van 15 december 2006 tot vaststelling van de uitvoeringsbepalingen van Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad inzake steun voor

plattelandsontwikkeling uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO), het laatst gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 108/2010 van de Commissie van 8 februari 2010;

- de Verordening (EG) nr. 65/2011 van de Commissie van 27 juni 2011 houdende uitvoeringsmaatregelen van de Verordening (EG) nr. 1698/2005 van de Raad met betrekking tot de toepassing van controleprocedures en van de randvoorwaarden in het kader van steunmaatregelen voor plattelandsontwikkeling;
- het decreet van 3 maart 2004 inzake de subsidiëring van meer duurzame landbouwproductiemethoden en de erkenning van centra voor meer duurzame landbouw, artikelen 3, 5 en 7;
- het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, artikel 3, § 1, § 2 en § 3 en artikel 4, § 1, tweede lid.

11. Het decreet van 3 maart 2004 werd opgeheven bij het decreet van 28 juni 2013 *betreffende het landbouw- en visserijbeleid*.

Artikel 3 van het decreet van 3 maart 2004 is terug te vinden in artikel 3 van het decreet van 28 juni 2013, artikel 5 in artikel 5 en artikel 7 in artikel 7. Het relevante artikel luidt als volgt:

“Artikel 7.

§ 1. De gegevens die binnen het toepassingsgebied, vermeld in artikel 3, aan een entiteit van het beleidsdomein Landbouw en Visserij worden verstrekt, kunnen aan de andere entiteiten van het beleidsdomein ter beschikking worden gesteld als die terbeschikkingstelling aansluit bij het toepassingsgebied, vermeld in artikel 3.

Binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij kunnen gegevens uitgewisseld worden voor de volgende doeleinden :

1° studie en analyse in het kader van wetenschappelijk onderzoek;

2° studie en analyse in het kader van beleidsvoorbereiding;

3° studie en analyse in het kader van beleidsondersteuning;

4° studie en analyse in het kader van beleidsuitvoering;

5° studie en analyse in het kader van beleidsevaluatie;

6° opmaak van landbouwimpactstudies;

7° opmaak van landbouweffectenrapportages;

8° beheer van de databank voor de-minimisteun, vermeld in artikel 6;

9° bijhouden van bedrijfseconomische boekhoudingen;

10° inning van promotieheffingen;

11° communicatie met de beoefenaars van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, eerste lid, andere overheden, het middenveld en de maatschappij;

12° bepaling van de gebruikswaardendaling;

13° advisering in het kader van ruimtelijke ordening;

14° organiseren van voorlichtingsactiviteiten;

15° uitvoeren door de entiteiten van de aan hen toevertrouwde opdrachten;

16° administratieve vereenvoudiging.

§ 2. De entiteiten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij, kunnen gegevens die ze nodig hebben voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden of voor de uitvoering van de aan hen toevertrouwde opdrachten rechtstreeks opvragen bij derden.

Na instemming van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, kunnen de entiteiten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij, de volgende gegevens opvragen bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen :

1° identificatie- en registratiegegevens uit de dierlijke sector in het kader van rechtstreekse EU-

inkomenssteun, van steun in het kader van plattelandsontwikkeling en van de biologische productie;

2° controlegegevens uit de dierlijke en de plantaardige sector in het kader van de controle op de

randvoorwaarden als voorwaarde voor de toekenning van steun, in het kader van rechtstreekse EU-inkomenssteun en in het kader van steun voor plattelandontwikkeling;
3° gegevens uit de plantaardige sector in het kader van de handel van teeltmateriaal van siergewassen, groenteplanten, fruitplanten en bosbouwkundig teeltmateriaal en in het kader van het toezicht op de handels- en kwaliteitsvoorschriften van producenten en leveranciers;
4° alle informatie die voortvloeit uit de vaststellingen die het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen heeft gedaan of heeft ontvangen via het Rapid Alert System, die van dien aard is dat fraude in de sectoren van de biologische en de geïntegreerde productie aan het licht worden gebracht;
5° controlegegevens van de conformiteitscontroles met betrekking tot de handelsnormen voor groenten en fruit.
Na instemming van de bevoegde overheid kunnen de entiteiten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij fiscale gegevens opvragen bij de bevoegde overheid.

De entiteiten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij kunnen de gegevens die noodzakelijk zijn voor het beheer van het landbouwmonitoringsnetwerk en voor het bieden van beleidsondersteuning door onder meer het opmaken van studies, rapporten en cijfermateriaal, rechtstreeks opvragen bij derden.

§ 3. De gegevens die in het toepassingsgebied, vermeld in artikel 3, aan een entiteit van het beleidsdomein Landbouw en Visserij worden verstrekt, kunnen, na akkoord van de entiteit die de gegevens verstrekt, aan derden ter beschikking worden gesteld voor de verwerking door die derden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

De gegevens, vermeld in paragraaf 2, tweede lid, kunnen doorgegeven worden aan de erkende controleorganen biologische productie, de centra ter bevordering van meer duurzame landbouwproductiemethoden en andere organen die de Vlaamse Regering heeft aangewezen.

§ 4. Als bij de uitwisseling van de gegevens, vermeld in artikel 6 en in dit artikel, persoonsgegevens elektronisch worden uitgewisseld, kan dit slechts met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.”

12. Het relevante artikel van het [decreet van 22 december 2006](#) houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwers, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid, luidt als volgt:

“Artikel 3.

§ 1. De Vlaamse Regering is bevoegd voor de identificatie en registratie in het GBCS van de landbouwers, vermeld in artikel 4, en voor de identificatie en registratie van de landbouwgronden die de landbouwer per exploitatie in gebruik heeft. De Vlaamse Regering duidt binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij de bevoegde instantie aan voor die identificatie en registratie in het GBCS van de landbouwers en van de landbouwgronden.

§ 2. Met behoud van de toepassing van artikel 67, lid 2, van verordening 1306/2013 worden in het GBCS alle noodzakelijke gegevens opgenomen over de identificatie van landbouwers, exploitanten, exploitaties en landbouwgronden die vereist zijn voor een correcte uitvoering van het Mestdecreet van 22 december 2006 en van sectorale landbouwwetgeving van de Europese Unie.

§ 3. De Vlaamse Regering bepaalt de noodzakelijke gegevens, vermeld in § 2, en de wijze waarop die gegevens worden aangegeven en beheerd, alsook nadere regels met betrekking tot het vaststellen van het gebruik van landbouwgronden.

(...)”

13. Artikel 5 van het Ontwerp lijkt eerder een wettelijke grondslag te vinden in artikel 4 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw en visserijbeleid, dat bepaalt:

“Artikel 4. (29/06/2019- ...)

De Vlaamse Regering kan, binnen de bevoegdheden, vermeld in artikel 6, § 1, V, en artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ten aanzien van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, en van de producten die het resultaat zijn van die activiteiten :

[...]

2° de voorwaarden bepalen voor :

[...]

d) de toekenning van steun voor de beoefening van landbouw-, zeevisserij-, en aquacultuuractiviteiten in een maatschappelijk verantwoord kader dat rekening houdt met de maatschappelijke verwachtingen op het vlak van natuur- en milieubehoud, diergezondheid en -welzijn, voedselvoorziening, -veiligheid en -kwaliteit, en consumentenbelangen;”

14. Voor het bepalen van de elementen inzake de bescherming van persoonsgegevens, zoals in artikel 8 van het Ontwerp dat de verwerkingsverantwoordelijke aanduidt, lijkt de decreetgever, behalve in de zeer algemene delegatie in het hiervoor genoemde artikel 4, geen specifieke delegatie te hebben gegeven. Het is wel positief dat de Vlaamse Regering de verwerkingsverantwoordelijke aanduidt. Het is volgens de VTC aangewezen om de wettelijke grondslag te verduidelijken in de nota aan de Vlaamse Regering.
15. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
16. Het Ontwerp vermeldt niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De nota aan de Vlaamse Regering daarentegen verduidelijkt onder artikel 8 dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang”. De VTC kan zich daarbij aansluiten.
17. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.²
18. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG, die enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
19. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van

² Zie DEGRAVE, E., “L’*é*-gouvernement et la protection de la vie privée – *L*égalité, transparence et contrôle”, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m. : EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26), Arrest nr. 2/2021 van 14 januari 2021, overw. B.22.1. e.v. Zie ook SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116.

de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal namelijk niet naar de wetgeving kunnen verwezen worden.

20. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of een beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
21. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling.

3. Doelbinding

22. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
23. In het Ontwerp worden er geen expliciete doeleinden vermeld. In de nota aan de Vlaamse Regering wordt onder artikel 8 verduidelijkt dat het doel van de gegevensverwerking het verlenen van subsidies is en de activiteiten die daarmee verband houden: het onderzoek van de gerechtigden, het berekenen, uitbetalen en opvolgen van de subsidies.
24. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder is het doeleinde dat wordt nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens te komen.
25. De VTC is derhalve van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

26. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
27. Artikel 8 van het Ontwerp duidt de bevoegde entiteit, *in casu* het Departement Landbouw en Visserij, aan als verwerkingsverantwoordelijke.
28. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verantwoordelijken voor de verwerking moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)³ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is. De VTC wijst in dat kader op de lijst met verwerkingen waarvoor een gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd door de Vlaamse bestuursinstanties.
29. *In casu* meent de VTC dat een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling niet noodzakelijk is.

5. Minimale gegevensverwerking

30. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

³ Voor richtlijnen over, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

31. De **categorieën betrokkenen** zijn landbouwers die een aanvraag doen tot het bekomen van een subsidie.
32. Voor de **categorieën gegevens** gaat het om contactgegevens en identificatiegegevens. Welke gegevens exact opgevraagd worden, blijkt evenwel niet uit het decreet of uit het Ontwerp. In het oude artikel 5 was sprake van een verklaring op eer door middel van een formulier ter beschikking gesteld door de bevoegde entiteit. In het nieuwe artikel 5 is daar geen sprake meer van, maar wordt enkel gesproken van de verzamelaanvraag. Deze verzamelaanvraag wordt geregeld door het Ministerieel besluit houdende vaststelling van de verzamelaanvraag en de nadere regels voor de gemeenschappelijke identificatie van percelen, exploitaties en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en van het landbouwbeleid van 23 juni 2015. Ook hier wordt verwezen naar een formulier dat de entiteit ter beschikking stelt zonder verder detail. Het formulier kan ook niet geraadpleegd worden aangezien het ingediend moet worden via een beveiligde toegang van een e-loket.
33. De VTC kan dan ook niet nagaan of er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
34. Wat de **instanties die toegang hebben** betreft: artikel 7 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid bepaalt dat de gegevens aan andere entiteiten van het beleidsdomein landbouw en visserij ter beschikking gesteld kunnen worden voor de volgende doeleinden:
- 1° studie en analyse in het kader van wetenschappelijk onderzoek;
 - 2° studie en analyse in het kader van beleidsvoorbereiding;
 - 3° studie en analyse in het kader van beleidsondersteuning;
 - 4° studie en analyse in het kader van beleidsuitvoering;
 - 5° studie en analyse in het kader van beleidsevaluatie;
 - 6° opmaak van landbouwimpactstudies;
 - 7° opmaak van landbouweffectenrapportages;
 - 8° beheer van de databank voor de-minimissteun, vermeld in artikel 6;
 - 9° bijhouden van bedrijfseconomische boekhoudingen;
 - 10° inning van promotieheffingen;
 - 11° communicatie met de beoefenaars van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, eerste lid, andere overheden, het middenveld en de maatschappij;
 - 12° bepaling van de gebruikswaardendaling;
 - 13° advisering in het kader van ruimtelijke ordening;
 - 14° organiseren van voorlichtingsactiviteiten;
 - 15° uitvoeren door de entiteiten van de aan hen toevertrouwde opdrachten;
 - 16° administratieve vereenvoudiging.
35. Gezien de veelvoudigheid van de doeleinden die niet altijd op individueel niveau gegevensverwerkingen vereisen, moet worden nagegaan of voor bepaalde verwerkingen niet gewerkt kan worden met geaggregeerde, gepseudonimiseerde of anonieme gegevens.
36. Verder is voorzien dat de gegevens aan derden ter beschikking worden gesteld voor de verwerking door die derden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en aan de erkende controleorganen biologische productie, de centra ter bevordering van meer duurzame landbouwproductiemethoden en andere organen die de Vlaamse Regering heeft aangewezen.
37. Het decreet bepaalt uitdrukkelijk dat als bij de uitwisseling van de gegevens, vermeld in artikel 6 en in dit artikel, persoonsgegevens elektronisch worden uitgewisseld, dit slechts kan met toepassing van de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is op de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd.
38. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er moet rekening gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen tussen instanties.

39. De VTC wijst ook op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Een adviesvraag over deze databank werd al aan de VTC voorgelegd (VTC/A/W/2021/43).
40. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
41. Wat de **bewaartermijn** betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang het Departement Landbouw en Visserij mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging worden gemaakt.
42. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

43. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
44. Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren. De verwerkingsverantwoordelijke is dus verplicht tot een permanente kwaliteitsbewaking en -zorg. Op de verwerkingsverantwoordelijke rust een middelenverbintenis: hij zal alle redelijke maatregelen moeten nemen zoals een voorzichtige en vooruitziende verwerkingsverantwoordelijke dit doet, in dezelfde omstandigheden.⁴
45. De VTC heeft geen opmerkingen wat dit betreft.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

46. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
47. De nota aan de Vlaamse Regering verduidelijkt dat op de website van het Departement Landbouw en Visserij een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd is die onder meer bepalingen bevat over rechten van betrokkenen zoals het recht op inzage en het recht op rectificatie en dat op het e-loket formulieren en andere communicatie steeds een link naar de privacyverklaring bevatten.
48. De VTC acht het positief dat deze informatie gegeven wordt, maar stelt vast dat in de verklaring⁵ toch nog essentiële elementen ontbreken, zoals doeleinden, opslagperiode, verwerkingsverantwoordelijke, types of categorieën persoonsgegevens en betrokkenen.
49. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen**⁶ op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de

⁴ DE BOT, D., *De toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de Belgische context. Commentaar op de AVG, De Gegevensbeschermingswet en de Wet Gegevensbeschermingsautoriteit, Handboek*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2020, 497- 498.

⁵ <https://lv.vlaanderen.be/nl/home/disclaimer>

⁶ Doel van de verwerking, types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens, betrokkenen, entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt, opslagperioden en aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke

verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

50. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
51. Aangezien de aanvraag voor steun verplicht via een (bestaande) webtoepassing moet gebeuren, verdient het aspect beveiliging bijzondere aandacht.
52. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijden testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
53. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁷ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen⁸ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer⁹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom¹⁰.
54. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹¹.
55. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹².

⁷ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

⁸ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

⁹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁰ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹¹ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹² Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

56. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- zorgen voor een duidelijke wettelijke basis om de verwerking van persoonsgegevens te regelen (randnummer 14);
- de categorieën gegevens expliciteren in het Besluit of de nota aan de Vlaamse Regering zodat nagegaan kan worden of er voldaan is aan het principe van de minimale gegevensverwerking (randnummer 32-33);
- na te gaan of er voor bepaalde verwerkingen gewerkt kan worden met geaggregeerde, gepseudonimiseerde of anonieme gegevens (randnummer 35);
- het bepalen van de bewaartermijn (randnummer 40-41);
- het uitwerken van de transparantiemaatregelen (luik 7);
- het uitwerken van de beveiligingsmaatregelen (luik 8).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2021-11-07 16:41:42 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

